

Merkantil Service AS
v/Bjørn Høyer- Jonassen
Postboks 159
4662 KRISTIANSAND S

Deres referanse
2005/139

Vår referanse
200501587-/AMO

Dato
12 / 7 -2005

Vedtak i klagesak - Konkurransetilsynets avgjørelse A2005-7: Merkantil Service AS - konkurranselovens § 12, jf §§ 10 og 11- avslag på anmodning om å gi pålegg om opphør

Moderniseringsdepartementet viser til klage fra Merkantil Service av 22. mars 2005 over Konkurransetilsynets avgjørelse A2005-7 av 2. mars 2005 om avslag på anmodning om å pålegge opphør av enkelte bestemmelser i kjedeavtalen til Norgesgruppen ASA for Joker og Spar butikkene.

1. SAKENS BAKGRUNN

Merkantil Service AS (klager), som yter regnskapsservice for små og mellomstore bedrifter på Sørlandet, har henvendt seg til Konkurransetilsynet etter at Norgesgruppen med hjemmel i sine kjedeavtaler med Joker og Spar har pålagt disse å dekke sine behov for regnskapstjenester gjennom Norgesgruppen Regnskap AS. Dette pålegget mener Merkantil Service AS er et brudd på konkurranselovens bestemmelser.

Konkurransetilsynet tolket i utgangspunktet klagen slik at det ble anført at avtalen mellom Norgesgruppen og dagligvarekjedene Joker og Spar var i strid med konkurranselovens § 10 første ledd bokstav e. For at et samarbeid skal være forbudt etter konkurranselovens § 10 må det begrense konkurransen merkbart. Tilsynet viste til at Norgesgruppen Regnskap AS har en markedsandel for regnskapstjenester som ligger langt under de terskler som oppstilles for merkbart å begrense konkurransen. Det viser i den forbindelse til den såkalte bagatellmeddelelsen¹.

På bakgrunn av dette fattet Konkurransetilsynet avgjørelsen A2005-7 av 2. mars 2005; ”vilkårene for anvendelse av konkurranselovens § 10 er ikke oppfylt”.

---

¹ Kunngjøring fra EFTAs overvåkingsorgan som avtaler av mindre betydning som ikke merkbart begrenser konkurransen i hht EØS artikkel 53.

2. NÆRMERE OM KLAGEN

I brev av 22. mars 2005 fra Merkantil Service til Konkurransetilsynet, påklages Konkurransetilsynet avgjørelse A2005-7 til Moderniseringsdepartementet. Klager mener at tilsynet har avvist saken på feil grunnlag. Klager mener at det i utgangspunktet ikke dreier seg om et samarbeid, men en instruks fra en leverandør til sine kunder. Det vises til at med få aktører i dagligvaremarkedet, står kundene ikke fritt til å velge andre leverandører. Klager mener derfor at Norgesgruppen misbruker sin markedsrett ved å pålegge sine kunder å benytte Norgesgruppen Regnskap AS, og at de dermed kobler kjedekonsepter i dagligvarebransjen med regnskapstjenester. Klager ber departementet behandle klagen på ny.

3. KONKURRANSETILSYNET

I brev av 26. april 2005 fra Konkurransetilsynet oversendes klagen fra Merkantil Service AS til Moderniseringsdepartementet. I brevet har tilsynet kommentert klagen, herunder vurdert anførselene i klagen også etter konkurranselovens § 11 om utilbørlig misbruk av dominerende stilling. Her viser tilsynet til at markedsandelene for Norgesgruppen Regnskap AS er på under en prosent av det totale markedet for regnskapstjenester. Verken Norgesgruppen ASA eller Norgesgruppen Regnskap AS er derfor å anse som dominerende aktører i dette markedet. Tilsynet konkluderer med at klagen av 22. mars 2005 heller ikke på dette grunnlaget kan føre frem, og det holder derfor fast ved sin avgjørelse A 2005-7.

4. MODERNISERINGSDEPARTEMENTETS VURDERING

Generelt om behandling av saker etter konkurranseloven § 12

Konkurranseloven § 12, første ledd gir Konkurransetilsynet mulighet til å pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven § 10 eller § 11, å bringe overtredelsene til opphør. Et eventuelt pålegg kan være initiert av tilsynet selv, eller det kan foreligge en anmodning fra andre om at tilsynet skal gi et slikt pålegg.

Dersom Konkurransetilsynet avslår en anmodning om å gi pålegg om å bringe overtredelsen til opphør, skal tilsynet i henhold til konkurranseloven § 12 tredje ledd, begrunne avslaget. Departementet skal i disse sakene prøve om tilsynets avvisning gir uttrykk for en forsvarlig prioritering og om avvisningen oppfyller kravene til begrunnelse i konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har en stor grad adgang til selv å vurdere hvordan det prioriterer sine ressurser mellom ulike saker. Det vil derfor sjelden være grunnlag for å oppheve en avgjørelse på grunnlag av uforsvarlig prioritering. Departementets viktigste oppgave vil derfor normalt være å kontrollere at begrunnelsen er grundig nok i forhold til lovens krav, og at den ikke lider av feil eller er mangelfull. Departementet prøver ikke realiteten i disse avvisningssakene (dvs. det forhold det er klaget over). Dersom departementet opphever tilsynets avgjørelse, blir det opp til tilsynet å vurdere om saken skal avvises med ny/bedre begrunnelse eller tas opp til realitetsbehandling.

Vurdering av klage fra Merkantil Service AS

Konkurransetilsynet har begrunnet avvisningen med Norgesgruppens minimale andel av markedet for regnskapstjenester. På grunn av denne lave markedsandelen slår tilsynet fast at verken konkurranseloven § 10 eller § 11 er overtrådt.

I en vurdering av om Norgesgruppens kobling av kjedekonseppter for dagligvare med regnskapstjenester er en overtredelse av konkurranseloven § 10 eller § 11, er det etter departementets oppfatning ikke tilstrekkelig å se på markedsandelen i kun det ene av de påstått koblede markedene. Dersom saken skal avvises med den begrunnelse at konkurransereguleringen har liten betydning, skulle tilsynet også ha undersøkt Norgesgruppens posisjon i dagligvaremarkedet. En unnlattelse av dette er etter departementets oppfatning en mangel ved tilsynets begrunnelse.

5. KONKLUSJON

På bakgrunn av ovennevnte fatter Moderniseringsdepartementet følgende vedtak:

Konkurransetilsynets avgjørelse A2005-7 den 2. mars 2005 oppheves. Anmodning fra Merkantil Service AS tas opp til ny vurdering i Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Jan H. Halvorsen (e.f)
Ekspedisjonssjef

Steinar Hauge
Avdelingsdirektør

Kopi: Konkurransetilsynet